

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

VI. Nemo potest ad impossibile obligari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

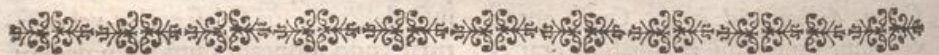
impiè denegantes. *Quiritius* etsi jam ab excommunicatione sub præfata conditione absolutus esset, mutato jam pœnitendi & satisfaciendi animo in priorem excommunicationem reincidit. *Arg. cap. eos qui. 22. de sent. excom. in 6.* Ideoque in impœnitentia decedenti Ecclesiastica deneganda erat sepultura; sacris enim est Canonibus institutum: ut quibus non communicavimus vivis, etiam non communicemus mortuis: & ut careant Ecclesiasticâ sepulturâ, qui prius erant ab Ecclesiastica unitate præcisi, nec in articulo mortis Ecclesiæ reconciliati. *cap. sacris. 12. de sepult.*

(D) Secundum formam Canonicam & Regulam nostram Episcopus incorrecto veniam negando, & excommunicati corpus extra locum sacrum projiciendo processit. In *cit.* namque *cap. sacris.* statuitur, ut si contingeret, quod excommunicatorum corpora per violentiam aliquorum, vel alio casu in cœmeterio Ecclesiastico tumultentur, si ab aliorum corporibus discerni possint, ex-

humari debeant, & procul ab Ecclesiastica jactari sepultura.

(E) Enormissimus est excessus, quo cives suum occiderunt Episcopum, in quo casu juxta *cap. sicut dignum. 6. de homicid.* in excessibus singulorum non solum quantitas & qualitas delicti, sed ætas, scientia, sexus atque conditio sunt attendenda, & non solum secundum ipsam sceleris atrocitatem, sed secundum locum & tempus, quo tantum nefas commissum est, unusquisque est puniendus. Pœna Juris Canonici est excommunicatio, Juris civilis capitale supplicium. *L. si quis. 10. de Episcop. & Cleric.*

(F) Quanquam juxta *Reg. 76. de Reg. Jur. in 6.* delictum personæ non debeat in detrimentum Ecclesiæ redundare, justè tamen Pontifex civitatem illam, quæ crudelitate inaudita proprium interfecit Episcopum, Sede & Dignitate Episcopali privavit, nec veniam tanti facinoris, nisi civibus per insignem pœnitentiam & extraordinarium dolorem correctis dari debet. *Can. fin. caus. 25. q. 2.*

REGULA VI.

Nemo potest ad impossibile obligari.

Quæres primo. Quid & quoruplex est impossibile?

1. Impossibile est omne illud, quod ab homine præstari non potest, & hoc triplex est: Impossibile de facto, impossibile de jure, & impossibile moraliter,

Impossibile de facto est, quod consideratis personæ facultatibus & loci ac temporis circumstantiis secundum ordinarium cursum & DEI concursum fieri nequit; sic impossibile est hominem resuscitare mortuum, illuminare eam, &c.

Im-

Impossibile de jure est, quod quidem attentis omnibus circumstantiis absolute, non tamen honeste, ob Legis Divinae vel humanae prohibitionem, fieri potest. Colligitur ex *can. faciat. 15. caus. 22. q. 2. junct. gloss. verb. non possit. & cap. fin. de pact.* Demum impossibile moraliter est, quod quidem de facto & de jure, non tamen absque magna difficultate, damno, ejusve periculo fieri nequit.

Quæres secundo. Quis hujus Regulae sensus?

ꝛ. Nulla lex, præceptum, Judicis sententia, juramentum, ultima testatoris voluntas, nullus contractus obligat ad id, quod de facto, vel de jure fieri non potest. Hunc sensum Gloss. in præsentem Regulam his explicat verbis:

Ultra posse meum non me lex justa coegit,

Nec putat esse reum, qui totum posse peregit.

Quæres tertio. An conditio impossibilis in contractum deducta vitiet eundem?

ꝛ. Regulariter loquendo ob consensûs defectum vitiat contractum; quia contrahentes non aliter se obligare voluerunt, quam sub conditione, quæ vel absolute, vel saltem absque peccato adimpleri nequit, *L. non solum. 31. ff. de obligat. & action.* Excipiuntur testamentum & matrimonium, in quibus ob favorem ultimæ voluntatis & conjugii conditio impossibilis, nisi substantiæ eorum repugnet, pro non adjecta habetur, *Cap. fin. de condit. appof.* quia jura in his dispositionibus favorabilibus disponentes conditionem turpem vel de facto impossibilem non serio adjicere voluisse præsumunt,

C A S U S.

Rosalia DEO per simplex castitatis vorum devota Virgo cum Simplicio sponsalia contraxit. (A) Sponsalia sic contracta esse irrita intelligens matrimonium per verba de præsentibus cum Papiniano inivit. (B) Quo cognito Simplicius in furorem actus de Papiniano, quem formosam Rosaliam blanditiis sibi abstraxisset arbitratur, se vindicaturum juravit. (C) In quem finem Titium, ut Papinianum occultè occidat, pretio post peractum homicidium solvendo conducit. (D) Titius re benè perfungitur, & Pa-

pinianum proditoriè peremit. (E) Sicque pretium operis exigit, quod Simplicius ex Regula præsentibus solvere recusat. (F) Cum Titio tandem convenit, quod non tantum promissum pro homicidio pretium, sed ejus etiam augmentum solvere velit, si matrimonium cum Sorore Rosalia jam defunctæ sibi procuraret, quod Titius efficit, & Simplicius eidem matrimonio contracto promissas pecunias numerat. (G)

RESOLUTIO.

(A) **E**X Regula sequitur nullam esse sponsalium Rosaliam inter & Simplicium initorum obligationem; votum enim simplex contrahendum impedit matrimonium, *Cap. unic. de voto in 6.* Unde cum objectum sponsalium, matrimonium scilicet contrahendum, de jure sit impossibile, sponsalia ipso facto invalida esse dignoscuntur.

(B) Ex eodem capite promissio matrimonii de futuro facta Papiniano nulla erat, contractum tamen licet illicitè tenet matrimonium, quamvis durior penitentia transgressori debeat. *Cit. cap. unic. de voto in 6.*

(C) Similiter juramentum de sumenda vindicta impossibile de jure, & illicitum erat, cum juramentum, ut esset iniquitatis vinculum, non fuerit institutum. *Cap. quanto. 18. de jurejur.* Cum igitur pro presenti in alterius redundet præjudicium, & observatum vergat in dispendium æternæ salutis, obligandi non habet facultatem.

(D) Et pæctio hæc perniciofa, de jure impossibilis & per ipsam naturam reprobata, ideòque invalida est. *Cap. fin. de pæct.* Cum illi, qui sic horrendâ inhumanitate detestandâque sævitiâ mortem faciunt aliorum, ut ipsos faciant per Assassinos occidi, non solum corporum, sed mortem procurent etiam animarum. *Cap. 1. de homicid. in 6.*

(E) De Assassinio ira statuitur in *cit. cap. 1.* "Quicumque Princeps, Prælatus seu quævis alia Ecclesiastica secularisve

"persona quempiam Christianorum per
"Assassinos interfici fecerit, vel etiam
"mandaverit (quanquam mors ex hoc
"forsitan non sequatur) aut eos recepta-
"verit, vel defenderit, seu occultave-
"rit, excommunicationis & depositio-
"nis à dignitate, honore, Ordine, offi-
"cio & beneficio incurrat sententias,
"ipso facto sit etiam cum suis bonis mun-
"danis, tanquam Christianæ Religionis
"æmulus, à toto Christiano populo
"perpetuò diffidatus, &c." Unde docet *Fagn. in cap. cum non ab homine. 1. de de judic. n. 72.* Quod Clericus Assassinus tanquam publicè diffidatus absque ulla depositione vel sententia ipso jure & facto relinquatur Curie sæculari non expectata incorrigibilitate, etsi declarationem Judicis Ecclesiastici, quâ Assassinus pronuntietur, præcedere oporteat.

(F) Culicem colat simplicius, postquam camelum jam deglutivit; non enim ipsi Regula suffragatur, cum solutio pæcti pretii opere præstito non jam de jure impossibilis, sed debita existat.

(G) Olim sponsalia etiam invalida, modò non fuissent invalida ex defectu consensûs, publicæ honestatis inducebant impedimentum. *Cap. unic. de sponsal. in 6.* Hodie tamen *Trident. Sess. 24. de reform. matr. cap. 3.* statuit, ut quæcunque ratione sponsalia fuerint invalida, nullum ex illis nascatur impedimentum. Quapropter Regula nostra matrimonio Simplicii cum Sorore Rosalia non obstabat.